

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 27 października 2011 roku skierowanym przeciwko J. M. (1) powód J. K. (1) wniósł o uznanie za bezskuteczną wobec niego umowy darowizny nieruchomości dla której prowadzona jest księga wieczysta o numerze (...) sporządzonej w formie aktu notarialnego przez notariusza Z. K. w dniu 29 stycznia 2010 roku, Rep. A nr 293/2010 w zakresie przysługującej powodowi wierzytelności wynikającej z wyroku Sądu Rejonowego w Skierniewicach V Wydział Gospodarczy z dnia 7 stycznia 2010 roku w sprawie o sygn. akt V GC 207/09.

Powód wniósł nadto o zabezpieczenie powództwa poprzez zakazanie pozwanemu zbywania nieruchomości, zasądzenie od pozwanego kosztów postępowania procesowego, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego wg norm przewidzianych.

(pozew k.2-4)

Postanowieniem z dnia 20 grudnia 2011 roku Sąd Okręgowy w Łodzi zabezpieczył powództwo poprzez ustanowienie zakazu zbywania przez pozwanego nieruchomości położonej w R., gminie Z., oznaczonej jako działka nr (...), o powierzchni 0,4600 ha, dla której Sąd Rejonowy w Łowiczu V Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą KW (...) do czasu prawomocnego zakończenia postępowania w sprawie.

(postanowienie k.34-35)

Pozwany J. M. (1) reprezentowany przez przedstawicielkę ustawową nie uznał powództwa i wniósł o jego oddalenie.

Pozwany wskazał, iż według posiadanych przez niego informacji dłużnik posiada majątek, z którego powód może zaspokoić przysługującą mu wierzytelność. Pozwany podał, iż dłużnik prowadzi w Norwegii działalność gospodarczą w postaci firmy (...). Z przesyłanych przez dłużnika zdjęć widać, że dłużnik jest w posiadaniu samochodu. Pozwany wyjaśnił nadto, iż dokonując darowizny dłużnik nie zdawał sobie sprawy z tego, że jego czynność może spowodować niemożliwość zaspokojenia przez jego wierzyciela. Celem czynności było jedynie zabezpieczenie sytuacji finansowej syna, zwłaszcza, że w tamtym okresie matka pozwanego i dłużnik rozwodzili się.

(protokół rozprawy k. 65,k. 126, pismo procesowe pełnomocnika pozwanego k. 99, 112-113)

Na rozprawie w dniu 14 września 2012 roku powód wniósł o rozszerzenie zabezpieczenia poprzez zakazanie obciążania nieruchomości i postanowieniem z dnia 14 września 2012 roku Sąd zabezpieczył powództwo poprzez ustanowienie zakazu obciążania nieruchomości położonej w R., gminie Z., oznaczonej jako działka nr (...), o powierzchni 0,4600 ha, dla której Sąd Rejonowy w Łowiczu V Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą KW (...) do czasu prawomocnego zakończenia postępowania w sprawie.

(protokół rozprawy k. 93, postanowienie k. 94)

Na rozprawie w dniu 15 marca 2013 roku pełnomocnik powoda poparł powództwo i wniósł o uznanie za bezskuteczną umowy z uwagi na wierzytelność zasądzoną wyrokiem Sądu Rejonowego w Skierniewicach w sprawie V GC 207/09 w kwocie 76.169,74 zł z odsetkami ustawowymi od 1 października 2009 roku.

Pełnomocnik pozwanego nie uznał powództwa, wniósł o jego oddalenie oraz o zasądzenie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej pozwanemu z urzędu, oświadczając, że nie zostały one zapłacone w całości, ani w części.

(protokół rozprawy k. 132)

Wyrokiem z dnia 27 marca 2013 roku Sąd Okręgowy w Łodzi uwzględnił powództwo, uznając je za uzasadnione (pkt 1 wyroku), nie obciążył pozwanego kosztami procesu (pkt 2 wyroku) oraz nakazał wypłacić pełnomocnikowi pozwanego kwotę 4.428 złotych tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej pozwanemu z urzędu (pkt 3 wyroku) .

(wyrok z dnia 27 marca 2013 roku k. 134-135)

Apelację od powyższego wyroku w zakresie pkt 1 i 2 wniósł pozwany J. M. (1), wnosząc o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Zaskarżonemu wyrokowi pozwany zarzucił naruszenie art. 527§2 k.p.c. poprzez przyjęcie, iż niewypłacalność dłużnika oznacza brak możliwości zaspokojenia roszczenia wierzyciela z majątku dłużnika znajdującego się na terenie Polski oraz naruszenie art. 217k.p.c. poprzez oddalenie wniosku o dopuszczenie dowodu z zeznań dłużnika B. M. (1), pomimo że wniosek ten nie został powołany dla zwłoki, a okoliczność sporna nie została przez Sąd dostarczenie wyjaśniona.

(apelacja pozwanego k. 149-151)

Wyrokiem z dnia 31 stycznia 2014 roku Sąd Apelacyjny w Łodzi uchylił zaskarżony wyrok i sprawę przekazał Sądowi Okręgowemu w Łodzi do ponownego rozpoznania i rozstrzygnięcia o kosztach postępowania apelacyjnego.

W uzasadnieniu swego stanowiska Sąd Apelacyjny stwierdził, iż Sąd I instancji nie rozpoznał istoty sprawy, co skutkowało uchyleniem zaskarżonego wyroku i przekazaniem sprawy do ponownego rozpoznania. Sąd Okręgowy nie zbadał bowiem w sposób wyczerpujący podstawy materialnej pozwu, nie odniósł się w wystarczającym zakresie do tego co jest przedmiotem sprawy. Nie jest możliwe bowiem rozstrzygnięcie kwestii zasadności skargi paulińskiej bez uprzedniego ustalenia i rozważania wszelkich okoliczności mających istotne znaczenie dla oceny sytuacji majątkowej dłużnika, w tym zwłaszcza w kontekście podjętych przez stronę pozwaną prób wykazania konkretnego mienia wystarczającego dla zaspokojenia wierzyciela.

Sąd Apelacyjny wskazał, iż przy ponownym rozpoznaniu sprawy, Sąd Okręgowy winien przede wszystkim dopuścić dowód z przesłuchania B. M. (1) zgodnie z wnioskiem strony pozwanej, a w razie zaistnienia potrzeby w drodze pomocy prawnej przed sądem właściwym dla jego obecnego miejsca pobytu, jak również przeprowadzić dowód z zeznań świadka B. B. (1) na okoliczność sytuacji majątkowej i finansowej dłużnika. Następnie Sąd I instancji winien dokonać wszechstronnej analizy zebranego w sprawie materiału dowodowego zwłaszcza w odniesieniu do faktu, czy stronie pozwanej udało się wskazać konkretne mienie dłużnika, które niewątpliwie będzie wystarczające dla zaspokojenia powoda. Po dokonaniu tych czynności Sąd Okręgowy ponownie rozważy zasadność powództwa oraz podejmie rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów procesu, w tym kosztów postępowania odwoławczego.

(wyrok Sądu Apelacyjnego k. 188, uzasadnienie k.189-195)

W toku procesu, na rozprawach w dniu 8 lipca 2014 roku i 7 kwietnia 2016 roku pełnomocnik powoda popierał powództwo, wnosił o jego uwzględnienie i o zasądzenie kosztów procesu za obie instancje, zaś pełnomocnik pozwanego wnosił o oddalenie powództwa, podtrzymując dotychczasową argumentację faktyczną i prawną.

(stanowiska stron – protokoły rozprawy z dnia 8 lipca 2014 roku czas nagrania 00.04.28-00.08.57 k. 219 i z dnia 8 kwietnia 2016 roku czas nagrania 00.24.20-00.30.02 k.303)

Sąd Okręgowy dokonał następujących ustaleń faktycznych:

Pozwany J. M. (1) jest synem B. M. (1). (okoliczność bezsporna)

B. M. (1) prowadził działalność gospodarczą pod nazwą (...) z siedzibą w miejscowości R.. W ramach prowadzonej działalności dokonał zakupu towarów – materiałów budowlanych u powoda J. K. (1) prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą (...) Zakład Usługowo - Handlowy w Ł. z odroczonym terminem płatności. Powód J. K. (1)

wzywał B. M. (1) do dobrowolnej zapłaty należności za zakupione towary w kwocie 76.169,74 zł, ale wobec tego, że nie otrzymał zapłaty złożył do Sądu Rejonowego w Skierniewicach pozew o zapłatę tej kwoty.

Wyrokiem z dnia 7 stycznia 2010 roku Sąd Rejonowy w Skierniewicach V Wydział Gospodarczy w sprawie o sygnaturze akt V GC 207/09 z powództwa J. K. (1) przeciwko B. M. (1) o zapłatę zasądził od B. M. (1) na rzecz J. K. (1) kwotę 76.169,74 zł wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia 1 października 2009 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 7.426 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

(wyrok k. 8-9, pozew k. 2-3, wyrok k.110, uzasadnienie k. 113-120 w załączonych aktach Sądu Rejonowego w Skierniewicach sygn. akt V GC 207/09)

W dniu 17 lutego 2010 roku B. M. (1) złożył apelację od wyroku Sądu Rejonowego w Skierniewicach z dnia 7 stycznia 2010 roku, którą postanowieniem z dnia 26 maja 2011 roku Sąd Rejonowy w Skierniewicach odrzucił wobec jej nieopłacenia. Zażalenie B. M. (1) na to postanowienie zostało odrzucone postanowieniem Sądu Rejonowego w Skierniewicach z dnia 16 czerwca 2010 roku z uwagi na złożenie po przepisany terminie.

Wyrok Sądu Rejonowego w Skierniewicach z dnia 7 stycznia 2010 roku jest prawomocny i po nadaniu klauzuli wykonalności w dniu 14 lipca 2010 roku powód J. K. (1) otrzymał tytuł wykonawczy.

(okoliczności niesporne)

B. M. (1) od 2009 roku pozostawał w związku małżeńskim z P. M. (1), z którą wcześniej od 1999 roku pozostawał w długoletnim związku partnerskim. Na przełomie 2009 i 2010 roku pogorszyła się jego sytuacja rodzinna.

P. M. (1) wiedziała, że B. M. (1) współpracował z powodem J. K. (1), nabywał od niego towary, za które miał wyznaczony 30 dniowy termin zapłaty. Wiedziała także od męża, że ma on problemy finansowe związane z brakiem zapłaty przez inwestorów.

(zeznania przedstawicielki ustawowej małoletniego pozwanego J. M. (1) k. 130)

W dniu 29 stycznia 2010 roku przed notariuszem Z. K. w Kancelarii Notarialnej w Ł. przy ul. (...) rep. A nr 293/2010 B. M. (1) darował swojemu małoletniemu synowi J. M. (1) działki gruntu oznaczone nr nr 131/5 i 131/6 wraz z zabudowaniami położone w miejscowości R., gminie Z., a działająca w jego imieniu matka P. M. (1) darowiznę przyjęła. Wartość darowizny strony ustaliły na kwotę 30.000 zł. Nieruchomość była zabudowana domem mieszkalnym, pomieszczeniami gospodarczymi oraz domkiem letniskowym. B. M. (1) nabył ją będąc w stanie cywilnym wolnym.

(akt notarialny – umowa darowizny k. 43-44, zeznania przedstawicielki ustawowej pozwanego P. M. k. 129-131)

W dniu 14 lipca 2010 roku powód J. K. (1) złożył do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Łowiczu wniosek egzekucyjny, do którego załączył powyższy tytuł wykonawczy. Powód wniósł o wszczęcie przeciwko B. M. (1) egzekucji należności w kwocie 76.169,74 zł wraz z odsetkami od dnia 1 października 2009 roku wskazując, że egzekucja winna być przeprowadzona z ruchomości, wynagrodzenia oraz wierzytelności.

Wobec tego, że B. M. (1) wykonywał prace budowlane przy różnych obiektach powód skontaktował się z właścicielami tych obiektów, aby ustalić możliwość wyegzekwowania zasądzonej należności i zająć należności, które ewentualnie należały się B. M. (1) za wykonanie prac. Okazało się jednak, że B. M. (1) pobierał zaliczki, inwestorzy mieli problemy z wykonaniem przez niego prac i rezygnowali z jego usług. Ponadto J. K. (1) ustalił, że B. M. (1) zmieniał rachunki bankowe oraz założył inną spółkę, z której nie można było ściągnąć należności.

(załączone akta Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Łowiczu KM 962/10: wniosek k.1, zajęcie wierzytelności z rachunku bankowego k.10-16,44 pisma k. 24,38-39,43,46, zeznania powoda k. 128-129)

W toku prowadzonej egzekucji przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Łowiczu w sprawie KM 962/10 ustalono, że B. M. (1) nie figuruje w ewidencji gruntów i budynków na terenie powiatu (...), a nieruchomość której

był właścicielem darował aktem notarialnym 293/2010. Komornik dokonał zajęcia ruchomości (m.in. samochodów osobowych), przy czym postępowanie zostało umorzone postanowieniem z dnia 08 kwietnia 2011 roku z uwagi na niesprzedanie po przeprowadzeniu licytacji oraz postanowieniem z dnia 14 grudnia 2011 roku i 28 grudnia 2011 roku na podstawie art. 825 k.p.c.

Komornik dokonał również zajęcia wierzytelności i prawa majątkowego przysługujących B. M. (1) wobec (...) Sp. z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K. i zgłosił to w Sądzie Rejonowym dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi XX Wydział Gospodarczy KRS celem dokonania odpowiednich wpisów w prowadzonym rejestrze.

Postanowieniem z dnia 9 maja 2011 roku Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Łowiczu umorzył postępowanie egzekucyjne, a wyegzekwowana od B. M. (1) kwota 1.330,35 zł została zaliczona na koszty egzekucyjne. Koszty bezskutecznej egzekucji poniesione przez wierzyciela w tym postępowaniu wyniosły 158,54 zł.

Przedstawicielka ustawowa pozwanego P. M. (1) na prośbę B. M. (1) dokonywała w 2010 roku wpłat pieniężnych do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Łowiczu w związku z prowadzoną egzekucją na podstawie tytułu wykonawczego w postaci wyroku Sądu Rejonowego w Skierniewicach z dnia 7 stycznia 2010 roku. Komornik przekazał J. K. (1) łącznie kwotę 7.804,50 zł z powyższych wpłat, która została zaliczona przez wierzyciela na koszty procesu w sprawie I GC 207/09 Sądu Rejonowego w Skierniewicach.

(pismo k. 16, postanowienie k 10,15, zawiadomienie o bezskutecznej licytacji k. 17, obwieszczenie o drugiej licytacji k. 11, pismo egzekucyjne k. 18, zajęcie wierzytelności k. 12, zajęcie prawa majątkowego k. 13, zgłoszenie zajęcia prawa majątkowego k.14, informacja komornika k. 9, załączone akta Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Łowiczu KM 962/10: postanowienie k. 128,146,141,182, 191, zeznania powoda k. 128-129, zeznania przedstawicielki ustawowej pozwanego P. M. k.129-131)

Powód J. K. (1) złożył również wniosek egzekucyjny do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Łodzi-Widzewa w Łodzi o wyegzekwowanie należności od B. M. (1) prowadzącego działalność pod nazwą (...) GRUPA BUDOWLANA. Toczące się w sprawie KM 319/11 postępowanie egzekucyjne postanowieniem z dnia 26 listopada 2012 roku zostało umorzone wobec stwierdzenia bezskuteczności egzekucji.

(postanowienie k. 110, zeznania powoda k. 128-129)

Rodzice pozwanego J. M. (1) od lutego 2011 roku nie mieszkali razem. Matka pozwanego P. M. (1) razem z nim i jego siostrą wyprowadziła się z domu w miejscowości R. i zamieszkała u swoich rodziców.

Związek małżeński rodziców pozwanego został rozwiązany przez rozwód z winy B. M. (1) na mocy wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 21 listopada 2011 roku. Sąd powierzył wykonywanie władzy rodzicielskiej nad dziećmi obojgu rodzicom i zasądził od B. M. (1) na rzecz małoletniego syna J. M. (1) i N. M. alimenty w kwocie po 1.500 zł miesięcznie.

B. M. (1) nie łożył dobrowolnie i regularnie zasądzonych alimentów. P. M. (1) otrzymuje alimenty na rzecz dzieci z funduszu alimentacyjnego. B. M. (1) sporadycznie przysyła małe kwoty pieniężne, które matka pozwanego musi oddać do funduszu alimentacyjnego.

Matka pozwanego P. M. (1) złożyła do Sądu Okręgowego w Łodzi wniosek o pomoc w egzekucji roszczeń alimentacyjnych od ojca B. M. (1) przebywającego w Norwegii, bowiem nieregularnie dokonuje wpłat i we wrześniu 2012 roku zadłużenie z tego tytułu wносиło 20.940,78 zł.

(wyrok k. 49, pismo k. 102, zeznania przedstawicielki ustawowej pozwanego P. M. k. 129-131).

Do dnia 7 kwietnia 2016 roku organy egzekucyjne w Norwegii przekazały na rzecz dzieci jedynie kwotę 700 złotych tytułem należności alimentacyjnych.

(zeznania przedstawicieli ustawowej małoletniego pozwanego P. M. (1) protokół rozprawy z dnia 7 kwietnia 2016 roku czas nagrania 00.20.51- (...).13 k. 302)

W czasie trwania sprawy rozwodowej w listopadzie 2011 roku, B. M. (1) wyjechał z Polski i przebywa obecnie w Norwegii.

B. M. (1) jest związany z inną kobietą – A. J., posiada z nią obecnie troje dzieci.

(wydruk z rejestru k. 115-116, wydruk strony internetowej k. 114, wydruk zdjęcia k. 123, zeznania świadka M. C. k. 127, zeznania przedstawicielki ustawowej pozwanego P. M. k. 129-131, zeznania przedstawiciela ustawowego małoletniego powoda B. M. (1) k. 279 odwrót - 280)

Dłużnik B. M. (1) prowadził w Norwegii zarejestrowaną działalność gospodarczą pod nazwą (...) B. M. (2), w ramach której wykonywał usługi czyszczenia i sprzątnia.

(wydruk z rejestru k. 115-116, wydruk strony internetowej k. 114, wydruk zdjęcia k. 123, zeznania świadka M. C. k. 127, zeznania przedstawicielki ustawowej pozwanego P. M. k. 129-131, zeznania przedstawiciela ustawowego małoletniego pozwanego B. M. (1) k. 279 odwrót - 280)

Z uwagi na nieopłacalność tej działalności dłużnik podjął zatrudnienie jako stolarz i malarz w S. A., gdzie pracuje obecnie od końca 2013 roku lub od początku 2014 roku. W zatrudniającej go Spółce posiada 20% udziałów, uczestniczył w jej zakładaniu. Na dzień 9 kwietnia 2015 roku w Spółce było zatrudnionych łącznie 6 osób, są to pracownicy z Polski. Osoby zatrudnione same wynajmują sobie mieszkania.

B. M. (1) nie posiada żadnego majątku w Polsce ani w Norwegii. Wynajmuje mieszkanie o powierzchni około 100 m² za około 5000 NOK miesięcznie, ponosi także opłaty za energię elektryczną. A. J. posiada 13 – letni samochód marki L., z którego korzysta także dłużnik.

Spółka (...) posiada dwa samochody powyżej 20 lat użycia marki V. (...). Spółka posiadała w 2014 roku zaległości podatkowe z tytułu podatku VAT. Do 9 kwietnia 2015 roku na podstawie ugody sądowej zapłaciła około 70.000 NOK z długu w wysokości około 100.000 NOK. Dłużnik otrzymuje wynagrodzenie za pracę w wysokości 8.000- 9.000 koron norweskich.

Podróże dłużnika dotyczą jego uczestnictwa w Triathlonie. W marcu 2015 roku dłużnik był z tego powodu w Emiratach Arabskich. Koszty udziału dłużnika w zawodach pokrywa organizacja organizująca Triathlon. Dłużnik stara się również pozyskiwać środki na ten cel od sponsorów. Przy ostatniej podróży sam pokrył koszty przelotu samolotem w kwocie około 2.500 NOK.

(zeznania przedstawiciela ustawowego małoletniego pozwanego B. M. (1) k. 279- 280)

Powód J. K. (1) do chwili obecnej nie otrzymał od B. M. (1) zapłaty należności wraz z odsetkami wynikającej z wyroku Sądu Rejonowego w Skierniewicach z dnia 7 stycznia 2010 roku wydanego w sprawie GC 207/09. Na skutek prowadzonej egzekucji otrzymał tylko zasądzone tym wyrokiem koszty procesu. Powód nie posiada informacji odnośnie dysponowania przez B. M. (1) innym majątkiem w Polsce i w Norwegii, do którego mógłby skierować skutecznie egzekucję.

(zeznania powoda k. 128-129, protokół rozprawy z dnia 7 kwietnia 2016 roku czas nagrania 00.09.17- 00.15.31 k. 302)

Nieruchomość darowana przez B. M. (1) pozwanemu J. M. (1) jest obecnie nieużytkowana i nikt tam nie mieszka. P. M. (1) nie posiada żadnego majątku i nie jest w stanie zaspokoić wierzyciela J. K. (1).

(zeznania opiekuna prawnego pozwanego P. M. k. 129-131, protokół rozprawy z dnia 7 kwietnia 2016 roku czas nagrania 00.15.31-00.24.13 k.302)

Sąd dokonał ustaleń faktycznych na podstawie powołanych wyżej dowodów w postaci dokumentów, zeznań świadków oraz zeznań stron, w zakresie powyżej ustalonych faktów.

Sąd odmówił wiary zeznaniom świadka B. B. (1) w zakresie dotyczącym sytuacji majątkowej dłużnika B. M. (1). Świadek przyznała, iż nie była nigdy u dłużnika w Norwegii, a wiedzę na temat majątku dłużnika i poziomu jego życia zna od męża, który również pracuje w Norwegii. Zwrócić należy uwagę na okoliczność, iż B. B. (1) w toku zeznań przyznała, że nie jest pewna jaki tytuł prawny posiada B. B. (2) do samochodów jakimi się posługuje, czy łodzi, nie знаła nawet nazwy miejscowości, w której zamieszkuje aktualnie dłużnik, nie potrafiła podać żadnych szczegółów na ten temat. Powyższe uwagi dotyczą również zeznań świadka M. C. w zakresie dotyczącym sytuacji majątkowej dłużnika B. M. (1). Świadek przyznał, iż ma tylko podejrzenia, że sytuacja materialna dłużnika jest dobra, wnioskując to z informacji zamieszczanych na portalu społecznościowym w Internecie i od matki swojej byłej żony. Podobnie jak świadek B. B. (1), M. M. (2) przyznał, iż nie wie kto jest właścicielem domu, w którym zamieszkuje aktualnie dłużnik, samochodów, którymi się posługuje, czy łodzi, ani kto ponosił koszty wyjazdów dłużnika i jego rodziny do Chorwacji.

Sąd odmówił również wiary zeznaniom przedstawicielki ustawowej małoletniego pozwanego P. M. (1) w zakresie dotyczącym możliwości finansowych dłużnika i składu jego majątku. Podobnie jak świadkowie B. M. (3) i M. C. przedstawicielka ustawowa pozwanego nie wskazała żadnego majątku dłużnika, z którego można przeprowadzić skuteczne postępowanie egzekucyjne. Zeznając o wysokim poziomie życia i wysokich dochodach dłużnika, ilości prowadzonych firm (...) opierała się wyłącznie na danych zamieszczanych w Internecie. Na szczególną uwagę zasługuje fakt, iż od 2012 roku prowadzone jest przeciwko dłużnikowi postępowanie egzekucyjne o zapłatę alimentów na rzecz małoletnich dzieci. W toku prowadzonej egzekucji organ egzekucyjny w Norwegii przekazał na rzecz uprawionych jedynie kwotę 700 złotych. Biorąc pod uwagę okoliczność, iż organy egzekucyjne Norwegii w zakresie egzekucji roszczeń alimentacyjnych są skuteczne, fakt niemożności skutecznego egzekwowania tych roszczeń świadczy o złej kondycji finansowej dłużnika.

Sąd odmówił wiary zeznaniom przedstawiciela ustawowego małoletniego pozwanego B. M. (1) w części dotyczącej przyczyn zawarcia umowy darowizny nieruchomości z pozwanym oraz braku świadomości o istnieniu wymagalnego zadłużenia wobec powoda. Z treści dokumentów załączonych do pozwu złożonego przez powoda w dniu 5 października 2009 roku jednoznacznie wynika, iż B. M. (1) mimo wielokrotnych wezwań do zapłaty za dostarczony zgodnie z umową towar nie wywiązywał się z obowiązku zapłaty. Pozwany w sposób czynny uczestniczył w postępowaniu Sądu Rejonowego w Skierniewicach w sprawie sygn. akt V GC 207/09, w tym w szczególności w dniu 12 listopada 2009 roku złożył sprzeciw od nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym, składał wniosek o sporządzenie uzasadnienia wyroku zapadłego w dniu 7 stycznia 2010 roku oraz apelację od tego wyroku. Tym samym dłużnik wiedział o istnieniu zobowiązania wobec powoda oraz o tym, iż wierzytelność ta nie została zaspokojona.

Podkreślić należy, że w przedmiotowej sprawie, strony reprezentowane były przez profesjonalnych pełnomocników, którzy oprócz wymienionych dowodów, żadnych innych wniosków dowodowych nie zgłaszali.

Obecnie, przy rozpoznawaniu sprawy na podstawie przepisów kodeksu postępowania cywilnego, zmienionych ustawą z dnia 1 marca 1996 r. o zmianie kodeksu postępowania cywilnego, rozporządzeń Prezydenta Rzeczypospolitej – Prawo upadłościowe i Prawo o postępowaniu układowym, kodeksu postępowania administracyjnego, ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 43, poz. 189) oraz ustawą z dnia 2 lipca 2004 roku o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 172 poz. 1804), rzeczą Sądu nie jest zarządzenie dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie, ani też Sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 232 k.p.c.). Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 3 k.p.c.), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 k.p.c.) spoczywa na stronie, która z faktów tych wywodzi skutki prawne (art. 6 k.c.). Stanowisko takie zawarł Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 17 grudnia 1996 roku (I CKU 45/96, opubl. OSNC z 1997, z. 6-7, poz. 76).

Mając zatem na względzie rządzącą procesem cywilnym zasadę kontrydiktoryjności postępowania i nie znajdując podstaw do przeprowadzenia dowodów z urzędu (art. 232 k.p.c.), Sąd Okręgowy uznał sprawę za dojrzałą do stanowczego rozstrzygnięcia.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Roszczenie J. K. (1) skierowane przeciwko J. M. (1) oparte na podstawie art. 527 k.c. jest zasadne i jako takie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 527 § 1 k.c., w sytuacji gdy wskutek czynności prawnej dokonanej przez dłużnika z pokrzywdzeniem wierzycieli osoba trzecia uzyskała korzyść majątkową, każdy z wierzycieli może żądać uznania tej czynności za bezskuteczną w stosunku do niego, jeżeli dłużnik działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli, a osoba trzecia o tym wiedziała lub przy zachowaniu należytej staranności mogła się dowiedzieć. Ustawodawca w przepisie art. 527 § 2 k.c. przyjął, iż czynność prawna dłużnika dokonana jest z pokrzywdzeniem wierzycieli, jeżeli wskutek tej czynności dłużnik stał się niewypłacalny albo stał się niewypłacalny w wyższym stopniu, niż był przed dokonaniem czynności. Jednocześnie w § 3 wyżej wskazanego artykułu ustawodawca wprowadził domniemanie, polegające na przyjęciu, że w sytuacji, gdy osobą trzecią tj. osobą uzyskującą korzyść majątkową wskutek czynności prawnej dłużnika dokonanej z pokrzywdzeniem wierzycieli była osoba pozostająca z dłużnikiem w bliskim stosunku, to wiedziała ona, iż dłużnik działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli.

Legitymację czynną w procesie paulińskim ma wierzyciel osoby, która w drodze czynności prawnej wyzbyła się przedmiotu majątkowego, z którego wierzyciel mógłby skutecznie prowadzić egzekucję. W literaturze, jak i orzecznictwie Sądu Najwyższego nie budzi wątpliwości fakt, że przedmiot ochrony akcji paulińskiej stanowi wierzytelność istniejąca i zaskarżalna w chwili wytoczenia powództwa – wierzytelność pieniężna, której wysokość nie musi być ostatecznie sprecyzowana (tak: M. P.-S., Ochrona, s. 43; orzeczenie SN z 28.11.1995 r., I CRN 218/95, Prok. i Pr. 1996, Nr 4, poz. 35). Chodzi zarówno o wierzytelności, które od początku opiewały na świadczenie pieniężne, jak i wierzytelności o wartości pieniężnej. Ponadto podać trzeba, że dla skorzystania przez wierzyciela z instytucji akcji paulińskiej nie jest konieczne uprzednie uzyskanie tytułu egzekucyjnego przeciwko dłużnikowi (zob. orzeczenie SN z 21.01.1946 r., C 301/45 – OSN 1947, poz. 33), a nawet wierzytelność nie musi być wymagalna (zob. orzeczenie SN z 5.09.1945 r., C III 425/45, PiP 1946, nr 9 s.164).

Mając na uwadze powyższe rozważania, a także okoliczności niniejszej sprawy, Sąd Okręgowy uznał, iż J. K. (1) posiada legitymację czynną w niniejszym procesie. Z dokonanych bowiem ustaleń faktycznych jednoznacznie wynika, że posiada on wierzytelność w stosunku B. M. (1) wynikającą tytułu wykonawczego w postaci prawomocnego wyroku Sądu Rejonowego w Skierniewicach z dnia 7 stycznia 2010 roku wydanego w sprawie o sygn. akt V GC 207/09 zaopatrzonego w klauzulę wykonalności.

Bezspornym jest również fakt, że dłużnik B. M. (1) na mocy umowy zawartej w dniu 29 stycznia 2010 roku przed notariuszem Z. K. w Kancelarii Notarialnej w Ł. przy ul. (...) rep. A nr 293/2010 darował swojemu małoletniemu synowi J. M. (1) działki gruntu oznaczone nr nr 131/5 i 131/6 wraz z zabudowaniami położone w miejscowości R., gminie Z., a działająca w jego imieniu matka P. M. (1) darowiznę przyjęła.

Stosownie do treści art. 531 § 1 k.c., uznanie za bezskuteczną czynności prawnej dłużnika dokonanej z pokrzywdzeniem wierzycieli następuje w drodze powództwa lub zarzutu przeciwko osobie trzeciej, która wskutek tej czynności uzyskała korzyść majątkową. Nie ulega więc wątpliwości, iż pozwany J. M. (2), jako nabywca spornej nieruchomości (osoba trzecia) posiada legitymację procesową bierną w niniejszym procesie.

W tym miejscu należy przejść do zbadania istnienia – w okolicznościach niniejszej sprawy – zdefiniowanych w art. 527 k.c. przesłanek skargi paulińskiej mającej na celu ochronę wierzyciela przed krzywdzącym go działaniem dłużnika, a mianowicie:

1) faktu pokrzywdzenia wierzycieli wskutek czynności prawnej dłużnika (uzyskanie korzyści majątkowej przez osobę trzecią);

2) świadomości dłużnika co do tego pokrzywdzenia wierzyciela;

3) wiedzy lub możliwości – przy zachowaniu należytej staranności – dowiedzenia się o tym osoby trzeciej, która uzyskała korzyść.

Ciężar udowodnienia istnienia wyżej wskazanych przesłanek spoczywa na wierzycielu.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że w drodze akcji pauliańskiej można zaskarżyć tylko taką czynność prawną, której skutkiem jest zmniejszenie majątku dłużnika bądź z tego powodu, że z majątku tego coś ubyło, bądź też nie weszło do niego to, co mogło bez tej czynności wejść. Ta zmiana w majątku dłużnika musi być połączona z korzyścią osoby trzeciej, która na skutek czynności prawnej dłużnika nabywa prawo lub zostaje zwolniona z obowiązku. Jak już wyżej wskazano, niewypłacalność dłużnika w rozumieniu przepisu art. 527 k.c. oznacza taki obiektywny stan majątku dłużnika, w którym egzekucja nie może przynieść zaspokojenia wierzytelności pieniężnej przysługującej wierzycielowi przeciwko dłużnikowi. Dla skorzystania z akcji pauliańskiej przez wierzyciela wystarczy wykazanie, że niemożliwe okazało się wobec stanu majątku dłużnika zaspokojenie wierzytelności tego wierzyciela (zob. wyrok SN z 24.01.2000 r., sygn. akt III CKN 554/98, LEX). Nie jest w szczególności konieczne wykazanie, że nastąpiło wszczęcie postępowania egzekucyjnego i wykazanie jego bezskuteczności (zob. orzeczenie SA w Warszawie z 6.12.1996 r., I ACr 853/96, Apel. Warszawa 1997, Nr 3, poz. 23). W orzeczeniu Sądu Najwyższego z dnia 28 listopada 2001 roku (IV CKN 525/00, niepubl.), stwierdzono, że dłużnik staje się niewypłacalny w wyższym stopniu wtedy, gdy zaspokojenie można uzyskać z dodatkowym znacznym nakładem kosztów, czasu i ryzyka.

Istotnym też jest wskazanie, że między niewypłacalnością dłużnika a podjęciem przez niego czynności prawnej musi zachodzić związek przyczynowy, tzn. dokonanie przez dłużnika czynności prawnej jest warunkiem koniecznym powstania lub pogłębienia jego niewypłacalności, co ma negatywne konsekwencje dla wierzyciela. Podkreślić należy, iż oceny tego związku przyczynowego oraz tego czy czynność prawna dłużnika krzywdzi wierzyciela należy dokonać nie według chwili jej dokonania, ale według chwili jej zaskarżenia. Stanowisko takie jest akceptowane zarówno przez doktrynę prawa cywilnego, jak i przez judykaturę (zob. teza 3 do art. 527 k.c. Komentarz do Kodeksu Cywilnego Księgą Trzecia, Zobowiązania Tom I, Wydawnictwo Prawnicze Warszawa 1996 s. 508; orzeczenie Sądu Najwyższego z 22.03.2001 r., sygn. akt V CKN 280/00, LEX).

W związku z powyższym – zdaniem Sądu Okręgowego – okoliczności niniejszej sprawy przemawiają za przyjęciem, iż zbycie przez B. M. (1) przedmiotowej nieruchomości synowi J. M. (1) (osobie trzeciej) skutkowało pokrzywdzeniem wierzyciela jakim jest J. K. (1) oraz że J. M. (1) na skutek tej czynności prawnej uzyskał korzyść majątkową. Nadto – zdaniem Sądu Okręgowego – między niewypłacalnością dłużnika a podjęciem przez niego przedmiotowej czynności prawnej zachodzi związek przyczynowy. Nieruchomość będąca przedmiotem umowy darowizny stanowiła bowiem jedyny istotny składnik majątku dłużnika do którego mogłaby zostać skierowana egzekucja, a w związku z tym dłużnik stał się niewypłacalny lub przynajmniej stał się niewypłacalny w wyższym stopniu niż był przed dokonaniem przedmiotowej czynności. Podkreślić należy, iż w toku prowadzonych na wniosek powoda postępowań egzekucyjnych, nie udało się uzyskać środków na zaspokojenie należności przysługujących powodowi, a wynikających z tytułu wykonawczego, poza kosztami postępowania. Organy egzekucyjne nie ustaliły także żadnego majątku dłużnika do którego powód mógłby skierować egzekucję. Jest to okoliczność potwierdzona w trakcie postępowania egzekucyjnego prowadzonego przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Łodzi-Widzewa w Łodzi oraz Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Łodzi- Śródmieścia w Łodzi o wyegzekwowanie przedmiotowego długu w sprawie Km 962/10 i KM 319/11.

W ocenie Sądu Okręgowego spełniona została również druga przesłanka, a mianowicie ta, że działanie dłużnika cechowało się świadomością pokrzywdzenia wierzyciela. Podkreślić należy, iż zarówno w doktrynie prawa cywilnego, jak i judykaturze przyjmuje się, że dłużnik działa ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli, gdy zdaje sobie sprawę,

że skutek dokonania czynności prawnej może spowodować niemożność zaspokojenia się wierzycieli z jego majątku. W praktyce ustala się ten fakt za pomocą domniemania faktycznego opartego na dwóch innych faktach tj. wiedzy dłużnika o istnieniu wierzycieli oraz znajomości skutków dokonanej czynności dla swego majątku w postaci usunięcia lub nieuzyskania określonych składników majątku. Z kolei ten ostatni fakt ustala się za pomocą domniemania faktycznego, którego podstawą jest ogólna dojrzałość, sprawność umysłowa i doświadczenie życiowe. Pokrzywdzenie wierzycieli nie musi być zatem zamiarem dłużnika, wystarczy, aby dłużnik w chwili dokonania czynności prawnej takie pokrzywdzenie przewidywał w granicach ewentualności (zob. orzeczenie SA w Warszawie z 19.11.1997 r., sygn. akt I ACa 737/97, opubl. Apel. Warszawa 1998/4/36).

W przedmiotowej sprawie nie ulega wątpliwości, iż B. M. (1) wiedział o istnieniu wierzyciela jakim jest J. K. (1) i wysokości wierzytelności. Ponadto – w ocenie Sądu Okręgowego – B. M. (1) był w stanie przewidzieć skutki dokonanej czynności dla jego majątku, tzn. mógł przewidzieć, że usunięcie z majątku tak wartościowego składnika, jakim była nieruchomości położona w R. gm. Zduny może spowodować jego niewypłacalność, bądź pogłębić jego niewypłacalność w stosunku do wierzyciela J. K. (1). Jak już wyżej wskazano, dla uznania pokrzywdzenia wierzyciela wystarczające jest, aby dłużnik w chwili dokonania czynności prawnej takie pokrzywdzenie przewidywał w granicach ewentualności. Zdaniem Sądu, taka sytuacja miała miejsce w niniejszej sprawie, bowiem B. M. (1), jako osoba sprawna umysłowo i posiadająca doświadczenie życiowe, w dniu dokonywania przedmiotowej czynności prawnej miał wystarczające rozeznanie, by uświadomić sobie skutek majątkowy swojego działania. Zwrócić należy uwagę na bliskość czasową pomiędzy wydaniem w dniu 7 stycznia 2010 roku przez Sąd Rejonowy w Skierniewicach wyroku w sprawie sygn. akt V GC 207/09 uwzględniającego powództwo powoda przeciwko B. M. (1) o zapłatę z datą zawarcia przedmiotowej umowy tj. 29 stycznia 2010 roku. W ocenie Sądu dłużnik zdawał sobie sprawę, iż zawierając przedmiotową umowę darowizny pozbywa się jedynego składnika majątkowego, z którego wierzyciel mógłby skutecznie prowadzić egzekucję. Dłużnik jest osobą posiadającą doświadczenie zawodowe, ma rozeznanie w zakresie skutków czynności prawnych i potrafił ocenić konsekwencje swego działania w aspekcie posiadanego majątku tj. w postaci powiększenia pasywów i zmniejszenia aktywów. Zeznając jako przedstawiciel ustawowy małoletniego pozwanego dłużnik przyznał, iż może istnieć jakaś niezapłacona powodowi należność.

W niniejszej sprawie zaskarżoną czynnością prawną jest darowizna. A zatem ma zastosowanie art. 529 k.c. wprowadzający domniemanie, zwalniające wierzyciela z udowodnienia, że dłużnik działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli. Stosownie bowiem do art. 529 k.c. jeżeli w chwili darowizny dłużnik był niewypłacalny, domniemywa się, iż działał z pokrzywdzeniem wierzycieli. To samo dotyczy wypadku, gdy dłużnik stał się niewypłacalny na skutek dokonania darowizny. To domniemanie nie zostało w sprawie wzruszone, wręcz przeciwnie świadomość dłużnika działania z pokrzywdzeniem wierzyciela została w sprawie wykazana.

Przy badaniu trzeciej przesłanki uznania umowy za bezskuteczną, czyli istnienia wiedzy osoby trzeciej uzyskującej korzyść bądź możliwości przy zachowaniu należytej staranności dowiedzenia się przez taką osobę o tym, że działanie dłużnika zostało podjęte ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli, należy rozważyć kwestię, czy strony przedmiotowej umowy darowizny pozostawały w bliskich stosunkach, a w związku z tym, czy w niniejszej sprawie ma zastosowane domniemanie posiadania tejże wiedzy zawarte w art. 527 § 3 k.c.

W przedmiotowej sprawie możemy mówić o istnieniu stosunku bliskości pomiędzy dłużnikiem B. M. (1) a osobą trzecią tj. J. M. (1) w chwili dokonywania zaskarżonej czynności prawnej z uwagi na łączące ich pokrewieństwo – pozwany jest synem dłużnika. W związku z przyjęciem, że osobę trzecią łączył z dłużnikiem stosunek bliskości w chwili dokonania czynności prawnej krzywdzącej dla wierzycieli, nie jest wymagane dowodzenie przez wierzyciela, że pozwany wiedział lub mógł się dowiedzieć o świadomości dłużnika pokrzywdzenia wierzycieli (domniemanie wynikające z art. 527 § 3 k.c.). Jednakże w rozpoznawanej sprawie wobec zawarcia umowy darowizny zastosowanie znajdzie przepis art. 528 k.c. zgodnie z treścią którego jeżeli wskutek czynności prawnej dokonanej z pokrzywdzeniem wierzycieli osoba trzecia uzyskała korzyść majątkową bezpłatnie, wierzyciel może żądać uznania czynności za bezskuteczną, chociażby osoba ta nie wiedziała i nawet przy zachowaniu należytej staranności nie mogła się dowiedzieć, że dłużnik działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli. Korzyścią majątkową bezpłatną w rozumieniu art. 528 k.c. jest korzyść uzyskana w wyniku darowizny oraz w wyniku innego przysporzenia, jeżeli osoba, która dokonała przysporzenia

nie otrzymała w zamian korzyści majątkowej stanowiącej jego ekwiwalent. Skoro więc pozwany J. M. (1) wskutek czynności prawnej dłużnika B. M. (1) otrzymał korzyść majątkową bezpłatnie, to wierzyciel może żądać uznania tej czynności za bezskuteczną, chociażby pozwany nie wiedział i nawet przy zachowaniu należytej staranności nie mógł się dowiedzieć, że jego ojciec B. M. (1) działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzyciela. Dodatkowo wskazać należy, iż reprezentująca pozwanego w chwili zawarcia przedmiotowej umowy darowizny przedstawicielka ustawowa P. M. (1) znała sytuację materialną dłużnika i zdawała sobie sprawę z faktu istnienia niezapłaconych należności na rzecz powoda w związku z prowadzoną przez dłużnika działalnością gospodarczą.

Pozwany J. M. (1) nie zwolnił się od zadośćuczynienia roszczeniu zaspakajając powoda ani też nie wskazał mu wystarczającego do zaspokojenia mienia dłużnika stosownie do treści art. 533 k.c. Zgodnie z treścią tego przepisu osoba trzecia, która uzyskała korzyść majątkową wskutek czynności prawnej dłużnika dokonanej z pokrzywdzeniem wierzyciela może zwolnić się od zadośćuczynienia roszczeniu wierzyciela żądającego uznania czynności za bezskuteczną jeżeli zaspokoi tego wierzyciela albo wskaże mu wystarczające do jego zaspokojenia mienie dłużnika.

Zwolnienie osoby trzeciej od zadośćuczynienia roszczeniu wierzyciela żądającego uznania czynności dłużnika za bezskuteczną może nastąpić zarówno w toku procesu, jak i w toku egzekucji.

Z treści przepisu art. 533 k.c., na który powoływał się pozwany wynika, że osoba trzecia, która uzyskała korzyść majątkową wskutek czynności prawnej dłużnika dokonanej z pokrzywdzeniem wierzyciela, może zwolnić się od zadośćuczynienia roszczeniu wierzyciela, żądającego uznania czynności za bezskuteczną, jeżeli zaspokoi tego wierzyciela albo wskaże mu wystarczające do jego zaspokojenia mienie dłużnika.

Zaspokojenie wierzyciela w rozumieniu powołanego przepisu, która to sytuacja w omawianej sprawie nie występuje, ma miejsce wówczas, gdy osoba trzecia spełni świadczenie o wartości odpowiadającej uzyskanej przez nią korzyści majątkowej. Z kolei zwolnienie się od zadośćuczynienia roszczeniu wierzyciela przez wskazanie mienia dłużnika, na co powołuje się pozwany, będzie skuteczne tylko wtedy, gdy wartość wskazanego mienia odpowiada wartości uzyskanej przez osobę trzecią korzyści majątkowej i gdy mienie to może rzeczywiście służyć zaspokojeniu wierzyciela. Nie może to być zatem mienie nie podlegające egzekucji (art. 829-833 KPC) - (M. Sychowicz w Komentarz do Kodeksu cywilnego. Księga trzecia. Zobowiązania. Tom 1 pod red. G. Bieńka str.698). Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z dnia 16 marca 2006 r., III CSK 8/06 wskazał, że w art. 533 in fine chodzi o wskazanie takiego mienia dłużnika, co do którego można - z najwyższym stopniem prawdopodobieństwa graniczącym z pewnością - przyjąć, że pozwoli na zaspokojenie wierzyciela. Nie chodzi więc o samą możliwość prowadzenia egzekucji, której rezultat może okazać się w praktyce wątpliwy, lecz o uzyskanie przez wierzyciela realnego zaspokojenia. Skoro bowiem samo wskazanie mienia dłużnika może, na równi z zaspokojeniem wierzyciela, prowadzić do zwolnienia osoby trzeciej od zadośćuczynienia jego roszczeniu, musi to być mienie realnie służące zaspokojeniu. Pogląd ten Sąd rozpoznający sprawę w pełni akceptuje.

Przenosząc powyższe uwagi na stan faktyczny rozpoznawanej sprawy należy stwierdzić, że brak było podstaw do przyjęcia, iż pozwany istotnie wskazał majątek dłużnika B. M. (1) z którego można - z najwyższym stopniem prawdopodobieństwa graniczącym z pewnością - przyjąć, że pozwoli na zaspokojenie wierzyciela.

Niewątpliwie powód posiadający tytuł wykonawczy, gdyby dłużnik posiadał w Norwegii mienie wystarczające do zaspokojenia wierzyciela, mógłby prowadzić postępowanie egzekucyjne przez właściwe organy w Norwegii ze składników majątku dłużnika tam się znajdujących. Zarówno Polskę, jak i Norwegię wiąże Konwencja o jurysdykcji i uznawaniu oraz wykonywaniu orzeczeń sądowych w sprawach cywilnych i handlowych podpisana w L. w dniu 30 października 2007 roku (Dz.Urz. ULE.2009.147.1), który to akt prawny z dniem 1 stycznia 2010 roku w myśl art. 69 ust.4 i 5 Konwencji wszedł w życie między Unią Europejską a Norwegią i Danią (Dz.Urz. (...).2010.140.1). Zgodnie z art. 38 ust. 1 wskazanej Konwencji orzeczenia wydane w jednym państwie związanym wymienioną konwencją i w tym państwie wykonalne będą wykonywane w innym państwie związanym Konwencją, jeżeli ich wykonalność zostanie w nim stwierdzona na wniosek uprawnionego.

W toku procesu pozwany podnosił, iż dłużnik posiada w Norwegii, gdzie zamieszkuje od 2011 roku majątek, z którego wierzyciel może uzyskać zaspokojenie przysługującej mu należności. Przeprowadzone postępowanie dowodowe nie doprowadziło do potwierdzenia tej tezy. Z dokonanych przez Sąd ustaleń faktycznych wynika, iż dłużnik B. M. (1) posiada 20% udziałów w spółce w S. A., gdzie pracuje obecnie od końca 2013 roku lub od początku 2014 roku. Na dzień 9 kwietnia 2015 roku w Spółce było zatrudnionych łącznie 6 osób, są to pracownicy z Polski. Osoby zatrudnione same wynajmują sobie mieszkania. Dłużnik B. M. (1) nie posiada żadnego majątku w Polsce ani w Norwegii. Wynajmuje mieszkanie o powierzchni około 100 m² za około 5000 NOK miesięcznie, ponosi także opłaty za energię elektryczną. A. J. posiada 13 – letni samochód marki L., z którego korzysta także dłużnik. Spółka (...) posiada dwa samochody powyżej 20 lat użycia marki V. (...). Spółka posiadała w 2014 roku zaległości podatkowe z tytułu podatku VAT. Do 9 kwietnia 2015 roku na podstawie ugody sądowej zapłaciła około 70.000 NOK z długu w wysokości około 100.000 NOK. Dłużnik otrzymuje wynagrodzenie za pracę w wysokości 8.000 - 9.000 koron norweskich. Podróże dłużnika dotyczą jego uczestnictwa w Triathlonie. W marcu 2015 roku dłużnik był z tego powodu w Emiratach Arabskich. Koszty udziału dłużnika w zawodach pokrywa organizacja organizująca Triathlon. Dłużnik stara się również pozyskiwać środki na ten cel od sponsorów. Przy ostatniej podróży sam pokrył koszty przelotu samolotem w kwocie około 2.500 NOK.

Fakt braku majątku dłużnika, w tym dochodów i wierzytelności do których powód mógłby skierować egzekucję potwierdza także wynik postępowania egzekucyjnego prowadzonego przez przedstawicielkę ustawową pozwanego P. M. (1) o alimenty na rzecz m.in. pozwanego. Jak wynika z treści zeznań P. M. (1) złożonych na rozprawie w dniu 7 kwietnia 2016 roku, od 2012 roku, kiedy zostało wszczęte postępowanie przez norweski organ egzekwujący alimenty N. została wyegzekwowana jedynie kwota 700 złotych. Zwrócić należy także uwagę na okoliczność, iż dłużnik posiada na utrzymaniu, poza dziećmi pochodzącymi ze związku z P. M. (1), jak zeznał troje dzieci z nową partnerką. W ocenie Sądu, twierdzenia strony pozwanej, iż dłużnik posiada w Norwegii znaczne dochody z prowadzonej działalności gospodarczej i realny majątek nie mają potwierdzenia w rzeczywistości, zmierzają jedynie do uzyskania korzystnego rozstrzygnięcia.

Z powyższych względów żądanie powoda J. K. (1) uznania przedmiotowej czynności za bezskuteczną względem niego zasługuje na uwzględnienie. Uznanie za bezskuteczne czynności prawnej dłużnika dokonanej z pokrzywdzeniem wierzycieli następuje w drodze powództwa lub zarzutu przeciwko osobie trzeciej, która wskutek tej czynności uzyskała korzyść majątkową – art. 531 § 1 k.c.

Wierzytelność co do której wierzyciel domaga się ochrony powinna być przez niego skonkretyzowana i precyzyjnie pod względem wysokości oznaczona. Uwzględniając bowiem powództwo na podstawie art. 527 k.c. Sąd powinien określić wierzytelność zarówno pod względem podmiotowym jak i przedmiotowym.

Sentencja wyroku uwzględniającego skargę paulińską powinna więc określać osobę wierzyciela, wierzytelność, ze względu na którą uznaje się czynność prawną dłużnika za bezskuteczną w stosunku do danego wierzyciela, czynność prawną, która w całości lub w części zostaje uznana za bezskuteczną (tak Sąd Najwyższy w wyroku z 12.02.1970r. III CRN 546/69 OSNC 1970/10/192 oraz w uchwale z 11.10.1995r. III CZP 139/95 OSNC 1996/1/17).

Powód domaga się ochrony ze względu na wierzytelność przysługującą mu względem B. M. (1) zasądzoną wyrokiem Sądu Rejonowego w Skierniewicach z dnia 7 stycznia 2010 roku w sprawie V GC 207/09.

Bezspornie przysługuje powodowi względem B. M. (1) wymagalna wierzytelność na podstawie wyżej wymienionego wyroku w kwocie 76.169,74 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 1 października 2009 roku. Nie została ona uiszczona przez dłużnika. Mając na uwadze powyższe Sąd uznał przedmiotową umowę darowizny z 29 stycznia 2010 roku za bezskuteczną wobec powoda J. K. (1) ze względu na przysługującą powodowi wierzytelność wobec dłużnika B. M. (1) w kwocie 76.169,74 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 1 października 2009 roku zasądzoną wyrokiem Sądu Rejonowego w Skierniewicach z dnia 7 stycznia 2010 roku w sprawie V GC 207/09.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie przepisu art. 98 k.p.c. i zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 10.247 złotych tytułem ich zwrotu. Na zasądzoną kwotę składa się :

- kwota 3.930 złotych uiszczona tytułem opłaty sądowej od pozwu,

- kwota 3.600 złotych tytułem kosztów zastępstwa procesowego przed Sądem I instancji określona na podstawie przepisu ustalone na podstawie § 6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U.2013.461 j.t.),

- kwota 2.700 złotych tytułem kosztów zastępstwa procesowego przed Sądem II instancji określona na podstawie przepisu ustalone na podstawie § 6 pkt 6 w zw. z §13 ust1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U.2013.461 j.t.),

- kwota 17 złotych tytułem opłaty od pełnomocnictwa.

Na podstawie przepisu §19 w zw. z §2 ust 3 i § 6 pkt 6 oraz § 6 pkt 6 w zw. z §13 ust1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U.2013.461 j.t.) Sąd przyznał i nakazał wypłacić na rzecz adw. J. K. (2) kwotę 7.749,- złotych brutto tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej J. M. (1) z urzędu przed Sądem I i II instancji.

Na podstawie przepisu art. 113 ust. 4 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tekst jedn. Dz.U. z 2010 roku, nr 90, poz.594 ze zm) , Sad nie obciążył pozwanego nieuiszczonymi kosztami sądowymi, przejmując je na rachunek Skarbu Państwa.